

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 48. De obligationibus & actionibus quæ oriuntur ex pignore, ac cuius
sit damnum; deq; modo quo finitur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

pro administratione bonorum pupilli, & bona curatoris pro administratione bonorum minoris. Quod pari ratione dicendum est de bonis Prælati pro administratione mala bonorum Ecclesiæ, ex Panor. ad Cap. Ex literis, de pignori. nu. 11. quia Ecclesiæ æquiparatur minori, ex Cap. 1. De in integr. restituit.

583. Tertio, ex lege Si mater, Cod. In quibus causis pignus tacite contrahitur; si mater suscepta liberorum tutela, secundo nupserit, antequam aut iisdem liberis fecerit tutorem ordinari, aut persoluerit, quod eis debetur ratione tutelæ gestæ; tam bona ipsius, quam secundum illius mariti, sunt tacite hypothecata iisdem liberis.

Quarto, ex lege 1. Cod. Communia delegatis; tacita hypotheca contrahitur in bonis testatoris, pro piis legatis ab ipso factis.

Quinto, ex lege Si tutor, Cod. De seruo pignori dato manumisso; res emptæ pecunia pupilli, aut minoris, sunt illis tacite obligata.

Sexto, ex lege Cum oportet, Cod. De bonis, quæ liberis, &c. bona patris tacite obligantur filiis pro horum rebus aduentitiiis, quarum ille habet administrationem; quia licet usufructum habeat; dominium tamen est penes filios.

Septimo, ex lege Hac editali, Cod. De secundis nuptiis; si pater, vel mater secundum matrimonium contrahat, omnia bona ipsius sunt tacite obligata filiis prioris matrimonii, pro bonis quæ defunctus parens illis reliquit.

Octavo, ex l. secunda, Cod. In quib. caus. pignus, &c. bona illius, qui contrahit cum fisco, sunt eidem tacite hypothecata, ut & pro tributo eidem soluendo, ex præcedenti lege prima; bona item illius, qui cōducta habet ab ipso fisco vectigalia, aut tributa, ex lege Si cū pecuniam, Cod. De privilegio fisci. Non contrahit autem hypothecam tacitam, si quis propter delictum debeat fisco pecuniam penam, habetur ex lege Eorum, Cod. De iure fisci.

Nono, ex lege Interdum, ff. Qui potiores, in pignore; is qui pecuniam mutuavit ad reficiendam, vel armadam nauem, habet tacitam hypothecam in eadem nauis; non autem si mutuauerit ad emendam, ut locis citatis habent Hostiensis, & Syluester.

Idem iudicium esse, de eo qui mutuam dedit pecuniam in restitutionem, seu reedificationem ædificij, habetur ex lege 1. ff. In quib. causis pignus, &c.

584. Decimo, ex lege Item quia, ff. De pactis, & lege Eo iure, ff. In quib. causis pignus, &c. in habitationibus & prædiis urbanis locandis, quæ inuectæ, & illata fuerint, hypothecantur tacite locatori pro pensione seu mercede locationis. Idem est dicendum de inuectis, & illatis in horreum, aream, vel diuersorium conductum; ex lege Si horreum, ff. In quib. causis pignus, &c. Idem etiam de inuectis, & illatis in stabulum domui coniunctum; ex lege Eo iure, ante citata.

Circa quod aduerte primo, inuectæ dici, quæ iumentorum vectura; inductæ vero, quæ manu, & illata quæ dorso imposita, intromittuntur, ut ad memoratas leges nota glossa. Aduerte secundo, ex lege 1. §. penult. ff. De migrando; aliena non posse pignoris nomine retineri, nisi loco pignoris inducta sint; quo casu locator ius ea retinendi habet aduersus inquilinum nolentem soluere mercedem locationis: non item si illata sint tanquam aliena, quia verus dominus ius habet repetendi ea tanquam sua. Aduerte tertio, quod si inquilinus non letem soluere mercedem locationis, ea semper maneat obligata, quia ius pignoris ita ad rem transit, ut semper eam sequatur; exceptis mercibus quæ per venditionem (ex leg. penult. ff. de pignori.) ab onere pignoris liberantur, eo transeunte ad eas merces, quæ loco illarum reponuntur; quoniam ea est natura mercium ut distrahantur, & alia earum loco comparentur. Attamen si locator manum aliquibus iniecerit, & in pignus sumperit, ea tanquam specialiter obligatæ transeunt in emptorem cum illo onere.

Aduerte quarto, differentiam esse inter prædium rusticum, & prædium urbanum, quod (ex lege Eo iure, ff. In quib. caus. &c.) illata in prædium rusticum non obligentur

tacite locatori; nisi de eo expresse conuentum sit: quia prædium rusticum communiter habet fundum profectum fructum qui locatori, etiam si nominatim non conuenit, tacite obligatur, ex lege In prædiis, eod. tit. Illata vero in prædium urbanum tacite obligentur locatori, etiam si nihil de eo expresse conuentum sit, ex citata lege Eo iure, & ex sequenti lege Licet. Aduerte postremo; ex l. Quamuis fructus, Cod. eod. tit. quamuis fructus prædij rustici sint tacite obligati, prædium tamen quæ emuntur ex eorumdem fructuum pretio, non manere obligata tacite. Atq; hæc fere certa sunt.

585. DVBITATUR autem; an qui mutuam dedit pecuniam ad alicuius rei emptionem, habeat tacitam hypothecam, posito quod pecunia expresse mutuata fuerit causa atque respectu dictæ emptionis, ac de facto expensa fuerit ea de causa, & expendi necessarium fuerit. De quare dissentiant Iurisperiti, ut videre est apud Covar. lib. 1. variar. resolut. c. 7. n. 3. ubi pro utraq; parte varios citat. Quamuis autem partem affirmantem defendi posse putet; negantem tamen sequendam censet; quia ex iure nihil habetur de tali hypotheca tacita; sed solum de privilegio personali, quo præferatur aliis creditoribus; aut de hypotheca expressa, hoc est, de qua creditor expresse conuenit cum debitore.

Quæ responsio adhiberi potest ad alia multa similia, qualia sunt; An qui vendit rem suam credita pecunia habeat illam tacite hypothecatam pro solutione pretij. An qui administrat bona ciuitatis, habeat huic tacite hypothecatam bona sua. An bona furis sint tacite hypothecata pro restitutione rei furtiue. Namque ex iure nihil habetur de tali hypotheca. Quamquam ex lege Iulianus, §. Offerri, ff. De actionibus empti, & venditi, is qui vendit rem suam credita pecunia, potest eam quasi pignus retinere, id est, non tradere donec totum pretium ei solutum sit; siquæ ciuitas habeat fiscum, ut solet libera non habens superiorum, locus erit hypothecæ tacitæ, ex præced. n. 583. vers. Octavo casu.

His addendum videretur, qui potiores in pignoribus & hypothecis habeantur; qua de re est Digestis tit. 4. lib. 20. & Cod. tit. 18. lib. 8. sed sufficienti dicta à nobis in præced. par. 2. lib. 10. cap. 17.

CAPVT XLVIII.

De obligationibus, & actionibus quæ oriuntur ex pignore; ac cuius sit damnum; deq; modo quo finitur.

SVMMARIVM.

- 586 Tres obligationes quæ ex pignore oriuntur ex parte debitoris illud dantur.
587 Sex quæ ex parte creditoris pignus ipsum recipientis;
588 Duæ, prima.
589 Tres casus in quibus creditor licite uti potest pignore.
590 Reliquæ obligationes.
591 Actio quæ oritur ex pignore quædam est pignoratitia, & quædam hypothecaria.
592 Pignoratitia quædam est directa, & quædam contraria.
593 Quatenus creditor fructus ex pignore perceptos, etiam si debitor eos non percepisset, teneatur computare in sortem.
594 Quatenus teneatur computare fructus quos non percepit quidem, sed sua negligentia.
595 Ad quam pensionem teneatur, si re oppignorata utatur.
596 Duodecim modi quibus finitur pignus.

Obligationes quæ oriuntur ex pignore.

SECTIO I.

586. EX parte debitoris dantis pignus, seu hypothecam oriuntur tres obligationes. Prima, ne rem vni creditori datam pignori, det adhuc alteri, seu secundo creditori; quia

quia alterutri faceret iniuriam, nisi ipsa sit maioris aestimacionis, aut saltem tanta, quanta est verumq; debitum, iuxta antedicta nu. 578. Secunda est, qua debitor tenetur soluere omnes expensas necessario factas a creditore circa pignus ne periret, aut deterioraretur, ex lege Si necessarias, & lege Si seruos, ff. De pignoratitia actione. Expensas autem non necessarias, etiam si viles, non tenetur soluere, nisi vtilitas cedat in bonum ipsius debitoris, nec sint nimis magna, prout notant in verbo *Pignus Angelus §. 15. & Sylu. qu. 13.* ad idq; facit memoria lex Si seruos. Tertia debitoris obligatio est, quod non possit repetere pignus donec integrum debitum soluerit, ita ut creditor ipsum iure retineat, quantumvis ille maiorē partem debiti soluerit, ex lege *Quamdiu. Cod. De districtione pignorum.*

Ex parte autem creditoris pignus habentis oriuntur sex obligationes. Prima est, curare ne pignus pereat, aut fiat deterius; ita ut teneatur ad restitutionem talium damnorum, si quidem contigerint ipsius dolo, aut lata, vel leui culpa, ex lege *Si cum vederet §. Venit, & ex lege Ea; gigitur, ff. De pignoratitia actione.* Non autem si culpa leuissima, aut casu fortuito, ex lege *Quae fortuitis. Cod. De pignoratitia actione, & Instituis §. finali;* Quibus modis re contrahatur obligatio, nisi creditor ipse fuerit in mora restituendi id ipsum pignus, aut conuentum fuerit, vt de culpa etiam leuissima, & casu fortuito teneatur, prout monent *Sylu. in verbo Pignus qu. 14. & Nauar. in Enchir. c. 17. n. 203.* Secunda obligatio est, vt creditor non possit vt i pignore, ex lege *Si pignore, ff. De furtis, & per consequens teneatur ad restitutionem quantum valet talis vfus.*

Secundum exicipiendi sunt tres casus. Primus est, quando eiusmodi vfus cedit in bonum debitoris. Sicque in lege *Creditor 1. ff. De pignoribus,* dicitur, quod creditor praedia sibi obligata ex causa pignoris, locare re ete possit, quia nimirum praedia solent meliora fieri per culturam. Secundus est, quando pignus ex vsu nullam patitur detrimentum, vt cum quis vase accepto in pignus, femel aut bis vtitur in conuiuiis. Tertius, cum vsus pignoris talis est qui gratis, & communiter concedi solet inter amicos, vt lectio libri. Quem casum ex *D. Thoma habent D. Anton. 2. par. tit. l. 15. §. 3. & Nauar. in Enchir. c. 17. n. 203.* addentes cum vsus non fuerit talis, etiam si fiat cum voluntate domini, siue explicita, siue implicita, vsuram committit, quando videlicet is est pretio aestimabilis, ac conceditur ratione mutui, iuxta communem doctrinam de vsura. Aduerte vero casus hos intelligendos esse dummodo expresse debitor non prohibuerit talem vsum, aut talis vsus non cedat in detrimentum debitoris, vt cum in pignus datus est equus, aut vestis pretiosa, vas argenteum, torquis aureus, & eo ipso, quod debitor cognoscitur illa pignori dedisse, incipit minoris fidei aut aestimacionis esse apud alios.

TERTIA obligatio est, qua creditor tenetur restituere damna prouenientia ex vsu pignoris ei non permisso, vt ex excisione arborum, vel dirutione domus, iuxta legem *Creditor 2. Cod. De pignoratitia actione.* Et confirmatur, quia si tenetur de lata, aut leui culpa, tenebitur quoq; de damno per eam dato. Quarta est, qua tenetur ad restitutionem omnium fructuum pignoris quos percepit, aut percepisse debuit: ex lege *Creditor 1. eodem titulo.* Qua de re plenius *Molina disp. 535. in principio.* Quinta est, quam *idem ibidem persequitur,* vt creditor si id in cuius securitatem pignus ei datum fuit, non tradiderit, restituat acceptum, quia tunc ipsum desinit rationem habere pignoris. Idem iudicium est, si aliquid datum sit in pignus sub conditione quae non est impleta, tam hoc, quam illud, habetur ex lege *Solutum, §. Si quasi, De pignoratitia actione.* Postrema obligatio est, qua creditor soluto sibi integro debito, tenetur debitori pignus restituere. Ea enim est natura pignoris, vt ipsum finiatur facta integra debiti solutione, iuxta post dicenda in sect. quarta.

Aktionen qua oriuntur ex pignore.

SECTIO II.

Quo d attinet ad actiones quae oriuntur ex pignore, vna est quae dicitur pignoratitia, & altera quae hypo-

thecaria, illaque nascitur ex contractu pignoris per quem mutua obligatio inducitur inter debitorem dantem, & creditorem accipientem pignus. Haec vero ex iure ad re, hoc est, ex iure quod creditor acquisiuit ad pignus, vtilitudo retinere possit, vel recuperare, si fuerit ab eo ablatum, vel alienare, si ei non sit solum debito tempore, Instituitur, §. Item *Serniana, De actionibus.* Quae eadem actio competit non tantum creditori: sed etiam heredibus ipsius, ex lege *1. Cod. Si vnus ex plurib. heredib. creditoris, &c.* competit etiam non tantum contra creditorem, sed etiam contra heredes ipsius, ex seq. lege *2. immo & contra tertium possessorem: adeoq; eum, qui rem pignoratam emit a debitore vendente, vt satisfaceret creditori, nec satis fecit, ex lege Distractis, Cod. De pignorib.* Et ratio est: quia talis actio est realis, seu nata ex iure acquisito ad re, vt intelligitur ex leg. *Pignoris, Cod. De pignoribus & proinde sequitur rem ipsam apud quemcumq; sit.*

Pignoratitia autem actio quaedam est directa, quaedam contraria. Directa est (ex leg. *Pignoris. Cod. De pignoratitia actione, & ex lege Si rem alienam v. §. eodem tit.* quae debitori si debitum soluerit, omninoq; satisfecerit, competit aduersus creditorem, ad repetendum pignus suum, & totum quod sua interest: fructus nimirum pignoris, & damna accepta dolo, aut lata, vel leui culpa creditoris. Ea enim est conditio contractus celebrati in vtilitate contrahentis vtilitatem. Contraria vero actio est, quae e contrario competit creditori ad repetendas expensas quas necessario aut vtiliter fecit in pignore conseruando: ita ut possit pro eis retinere id ipsum pignus, ex lege *Si necessarias, ff. De pignoratitia actione.* Competit quoq; si debitor rem alienam impignorauerit domino ignorante, aut propria quidem, sed iam alteri obligatam, cum tamen ea non iustificat vtrique, quod habetur ex cit. lege *Si rem alienam.* Aut si as pro auro in pignus dederit, ex lege *Si quis in pignore, ff. De pignoratitia actione.* Quod pari ratione dicendum est, si aliae similes fraudes interueniant.

Explicatio questionis, cuius sit rei damnnum aut comm. damn. in pignore.

SECTIO III.

Pignus, quia in eo nec rei dominium, nec vsus transfertur, detrimentum accipit in damnnum, & fructificat in commodam dantis, apud quem dominium illius manet, exceptis casibus quos in preced. num. 589. attigimus. Dubia vero quaedam hoc loco occurrunt explicanda de fructibus pignoris.

PRIMUM EST. An creditor teneatur in sortem computare fructus ex pignore perceptos, quos debitor non erant alias collecturus, immo nec colligere cogitabat, vt cum in pignus datur ager qui negligentia debitoris est sterilis, & diligentia creditoris sit fertilis: aut est domus, quam debitor locare non solebat, & creditor eam locat certa mercede, aut est equus indomitus, ideoq; inutilis, & industria creditoris factus est vtilis, & locatur. De qua re contra *Sotum in lib. 6. De iust. & iure qu. 1. art. 2. sub finem,* tenendum videtur cum *Nauar. in Enchir. cap. 17. n. 216.* creditore etiam tunc teneri fructus computare in sortem: quia ad id sufficit tales fructus esse rei pertinentis ad debitorem, neq; creditorem habere iustum ritualum, quo sibi eos retinere possit, nisi quantum ipsius diligentia & industria mereatur. Nec obstat quod debitor non esset fructus eos percepturus: quia satis est, quod sint fructus rei suae. Nec item quod debitor nullum detrimentum inderasserat: quia obligatio talis restitutionis non oritur ex damno illaro, sed ex re aliena; quae fructificans, domino suo fructificat. Nec deniq; quod lucrans sua industria ex deposita pecunia, acquirit sibi tale lucrum, quia illud est ex sola industria ipsius, non autem ex re: quando quidem pecunia sterilis est de se, & non tantum ex domini negligentia aut inertia. Pari ratione ex *Nauar. ibidem* sentiendum est debere creditorem restituere fructus quos sua industria multo plures aut maiores ex pignore accepit, quam pignus ipsum apud debitorem reddere solebat: ita tamen vt possit deducere, quod per suam industriam ipse meretur.

SECUNDVM DVBIVM EST. An creditor teneatur computare in fortem non tantum fructus perceptos, sed etiam eos quos percipere debuit, sed suā negligentiam non percepit? Vbi aduertit certum esse inter Doctores, teneri tanquam fraudulentum, si dolo, aut lata sua culpa non perceperit; vt cum domus accepta in pignus solita erat locari, & neglexit locare, cum offerrentur conductores: non teneri autem, si leuissima tantum culpa sua, aut casu fortuito non perceperit. Ideoq; difficultatem in eo tantum esse; an teneatur quando non percepit leui sua culpa? De qua re contra Hostiensem in summa tit. De pignoribus, §. Quando efficaciter, sentiunt in verbo Pignus. Angelus §. 12. Sylu. quaest. 11. Rosella num. 8. Armilla nu. 6. quod teneatur; quia cum pignoratitia sit in bonum vtriusque partis, creditor tenetur eam diligentiam adhibere in conferuando pignore, vt non imputetur ei leuis culpa & negligentia; ex qua si debitori damnum contingat, ipsum refarcire teneatur; siue contingat in pignore, siue in fructibus pignoris; tam iis quos protulit, quam quos proferre debuit, iuxta illud, quod in lege Creditor qui praedium, Cod. De pignoratitia actione, itaturus creditorem debere computare in fortem fructus quos percepit ex pignore, vel percipere debuit. Quod etiam habetur ex lege 2. Cod. De partu pignoris, & omni causa.

TERTIVM DVBIVM EST. Quam pensionem teneatur in fortem computare is qui domo aut alia re sibi in pignus data utitur? Ad quod dicendum videtur primo; teneri illam tantum pensionem computare in fortem, quam accepisset ab alio cui talem rem pignoratam locasset; seu secundum aestimationem, qua conduci & locari domus communiter solent. Ita contra Speculatorem, cum Panor. ad Cap. Cum contra, De pignoribus. n. 10. habent in verbo Pignus. Angel. §. 13. & Sylu. n. 12. Ratioq; docet; quia creditor non est alterius conditionis quam alius conductor. Id quod procedit quantumcunque aliam domum habuerit in qua habitare possit. Nam eo ipso, quod domum pignoratam non locauit cum possit, tenetur refarcire damnum per id dolo, aut lata sua culpa, vel leui datum; adeoque computare in fortem, pensionem eam quam poterat accipere, si alijs qui offerebantur, locasset. Non procedit autem quando sufficienti adhibita diligentia conductorem non inuenit; tunc enim ad nihil tenetur, licet propriam domum locauerit, in pignoratam migraturus ad eam conferuandam, habitando in ea.

Modus quo finitur pignus.

SECTIO IV.

DE hac re, quam Molina persequitur saepe memorato tract. 2. disp. 537. extat Digestis titulus Quibus modis pignus, vel hypotheca soluitur; vnde habetur pignus finiri primo solutione integra debiti; I. Item liberatur. Secundo, remissione creditoris, qua debitum remittit, vel ab hypotheca recedit, lege Soluitur. Tertio, alienatione pignoris facta de consensu debitoris, lege Si consensu. Quarto, finito tempore constituto illius durationi, lege Item liberatur. Quinto, si creditore deferente iuramentum debitori, is iuret se non esse debitorem, aut si lata sit sententia absolutoria in fauorem debitoris, lege Si deferente. Sexto, emptione; nempe si creditor emit pignus a debitore, lege Titius. In qua additur septimus modus, subscriptione creditoris; nempe si subscribat instrumento in quo debitor proficitur alteri secum contrahenti, eam rem nulli esse obligatam. Adde octauum, si solum sit creditor ex ipsius voluntate, vel alio quocunque modo satisfactum sit debito de consensu creditoris, iuxta leg. Si rem alienam, §. Omnis pecunia, ff. De pignoratitia actione. Item nono, redditione instrumenti publici, seu traditione scripturae de pecunia mutuata vel credita, iuxta legem Labeo, ff. De pactis, & legem Creditricem, Cod. De remissione pignoris. Praeterea, decimo, si debitor offerat debitum creditoris, qui non vult accipere, & ideo debitor coram testibus fide dignis, pecuniam in marsupio obliuato deponit in loco religioso, vel apud hominem fidelem, iuxta leg. Nec

creditorum, C. de pignoratitia actione. Adhuc vndecimo, nouatione, ex lege Solutum, §. 1. ff. De pignoratitia actione. & ex leg. Nouatione, ff. De nouationibus. Est autem nouatio prioris debiti in aliam obligationem translatio, hoc est, cum ex praecedenti causa, ita noua constituitur, vt prior perimatur, prout habet textus in eod. tit. De nouationibus, leg. prima. Denique duodecimo, ex consensu creditoris, sicut & ex eodem consensu contrahitur, iuxta legem Si probaueris, Cod. De remissione pignoris.

CAPVT XLIX.

De pactis & distractione pignorum, ac de transactione.

SVMMARIVM.

- 597 Quando sit, vel non sit licitum pactum, vt si debitum non soluitur tempore constituto pignus transeat ad dominium creditoris.
- 598 Tale pactum vitatur, si sit vt fructus antea percepti, sint creditoris; requiritq; vt iustum pretium increuet.
- 599 Illicitum est pactum, vt pignus habeatur in feudum, itemq; vt redimi non possit.
- 600 Licitum est cum fideiussore pactum in pignore, perinde ac cum creditore.
- 601 Pacta legis commissoria.
- 602 Debitor liberatur a debito, pignore amisso, creditor vero, acceptum retinere potest quamdiu ei non soluitur integre.
- 603 Quod possit illud alteri pignori, & quatenus.
- 604 Aliquot documenta de potestate quam creditor habet vendendi pignus sui debitoris.
- 605 De tribus casibus in quibus venditio pignoris potest contingere; & quali ex in vnoquoque eorum sit procedendum.
- 606 Documenta de transactione.

Notanda de pactis pignorum.

SECTIO I.

QVaedam supersunt antedictis addenda de pactis pignorum. Primum est, quod si inter debitorem & creditorem conueniat, vt si debitum non soluitur tempore constituto, pignus cedat in ius & dominium creditoris, ac pro vendito habeatur (nempe debito ipso rationem pretii subeunte) pactum non valeat; vt nota Hostiensis in summa, tit. De pignoribus, §. Quibus pactis; sequunturque Angelus, in verbo pactum, q. 18. Sylu. eod. verbo, q. 14. & in verbo pignus, quaest. 5. & Nauar. in Enchir. cap. 17. num. 203. Et communem sententiam esse habetur ex Couar. in lib. 3. variar. resolut. cap. 2. num. 7. per Cap. Significantem, De pignoribus, & legem vltimam, Cod. De pactis pignorum. Pro qua Panor. ad idem Cap. nu. 7. rationem adfert; quod pignus soleat esse maioris pretij quam debitum, ideoque tale pactum mutuantibus absolute concedere, sit vitiam passim inducere.

Verum si eiusmodi pactum geret non quidem in lucrum creditoris; sed potius in poenam impostam, ad coercendam debitoris contumaciam in non soluendo, tunc non esset censendum illicitum; dum modo non accipiat plus, quam sit iuste debitum, serueturq; iustum ipsius pignoris pretium (prout ex Panor. D. Anton. & Sylu. Nauar. habet in cit. 203.) & interuenierit mutui contrahentium consensus, aut Iudicis sententia, absitq; fraus; iuxta ante tradita in cap. 12. causa nona. Quae vide; & specialiter memineris haberi ex cit. Cap. Significantem (quod ad illud num. 3. notat Panor.) talem poenam non incurrere debitorem, quando vere non potuit soluere. Id enim propterea inculcandum est; quod periculum sit in eo plerumq; peccetur.

Secundum est, praefatum pactum; nempe vt pignus in poenam pro vendito habeatur, nisi ad praefixum tempus